

Αθήνα, 14.9.2016

Ανοικτή επιστολή προς συλλόγους γονέων και κηδεμόνων

Αγαπητοί γονείς,

Σας απευθύνομαι σε συνέχεια πρόσφατων επιστολών Συλλόγων Γονέων του Δήμου Ωραιοκάστρου, οι οποίες δημοσιοποιήθηκαν ευρέως στα ΜΜΕ και αφορούν αποφάσεις τους “για τη μη ένταξη – τοποθέτηση των παιδιών προσφύγων στο χώρο του σχολείου”, επιθυμώντας να μοιραστώ μαζί σας ορισμένες σκέψεις σχετικά με τα δικαιώματα όλων των παιδιών.

Δεν θα ήθελα να σταθώ στο ζήτημα της νομιμότητας των παραπάνω ενεργειών, αφού είμαι σίγουρος ότι είναι γνωστό σε όλους και όλες ότι ένας σύλλογος γονέων δεν συμμετέχει στις αποφάσεις της διοίκησης σχετικά με την εγγραφή των παιδιών στο σχολείο και δεν έχει δικαίωμα να ζητά τον αποκλεισμό κατηγοριών παιδιών από τη σχολική φοίτηση, καθώς κάτι τέτοιο θα ήταν παράνομο και επί πλέον η διατύπωση του αιτήματος μπορεί να συνιστά μισαλλόδοξο και ρατσιστικό λόγο. Ούτε βέβαια έχει δικαίωμα να απειλεί με παράνομες πράξεις όπως η κατάληψη δημοσίων χώρων και μάλιστα αυτού του ίδιου του σχολείου.

Θα ήθελα απεναντίας να σας απευθύνω μια πρόσκληση για προβληματισμό και στάση ευθύνης απέναντι στα παιδιά σας και τα δικαιώματά τους, τα οποία εκ του νόμου καλείστε να σέβεστε και να υπερασπίζεστε.

Όλα τα παιδιά που φοιτούν στο Ελληνικό σχολείο έχουν δικαίωμα να νοιώθουν διαρκώς ότι οι γονείς τους λειτουργούν ως υπερασπιστές των δικαιωμάτων τους για ένα ελκυστικό, λειτουργικό και δημοκρατικό σχολείο. Ένα σχολείο που ενισχύει την αναζήτηση της γνώσης, που διευκολύνει τη συνύπαρξη, την ανταλλαγή και τη σύνθεση μεταξύ των διαφορετικών μελών της σχολικής κοινότητας, που επιτρέπει την ελεύθερη έκφραση των συναισθημάτων και των σκέψεων, με σεβασμό στα δικαιώματα των άλλων. Ένα σχολείο που εκπαιδεύει τα παιδιά να ζουν μαζί αρμονικά, αλλά και να επιλύουν ειρηνικά τυχόν διαφορές τους, μέσα από κοινοτική αντίληψη και κουλτούρα συνεργασίας.

Τα παιδιά έχουν ανάγκη από το θετικό παράδειγμα των γονέων, που να προτρέπει στην προσεκτική διαχείριση της κάθε δυσκολίας ή πρόκλησης, στην ακρόαση των άλλων, στην ήρεμη επεξεργασία κάθε πληροφορίας που προξενεί φόβο ή απειλή και στην αποφυγή των ακραίων και επιθετικών αντιπαραθέσεων που διαχωρίζουν και αποξενώνουν τους ανθρώπους. Χρειάζεται με το δικό σας παράδειγμα να μην ευνοείτε την αντίληψη ότι σε κάθε περίπτωση που κάποιος διαφωνεί, μπορεί άμεσα να απειλεί ή να προσφεύγει σε ακραίες ενέργειες διεκδίκησης, όπως είναι μία κατάληψη.

Τα παιδιά χρειάζονται το νοιάξιμό σας για την προστασία της υγείας και της ασφάλειάς τους, όμως αυτό μπορεί να διεκδικείται με νόμιμο και νηφάλιο τρόπο και να διασφαλίζεται με τα κατάλληλα κατά περίπτωση μέτρα, χωρίς να στοχοποιούνται άλλοι πληθυσμοί, και μάλιστα παιδιά που έχουν τα ίδια βρεθεί σε ιδιαίτερα απροστάτευτες και ανασφαλείς συνθήκες. Χρειάζεται επίσης να ξέρουν, ακούγοντάς το και από το δικό σας στόμα, ότι δεν κινδυνεύει η υγεία τους, εφόσον τα ίδια είναι εμβολιασμένα και ότι τα παιδιά από τρίτες χώρες θα έχουν εμβολιασθεί πριν ξεκινήσουν να φοιτούν στο σχολείο, με σκοπό τη δική τους προστασία αλλά και την αποφυγή της διάδοσης ασθενειών.

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να γνωρίζουν και να συναντούν συνομήλικά τους παιδιά που ζουν στις γειτονιές τους και γενικότερα στην πατρίδα μας. Με μέριμνα και εποπτεία των δασκάλων της πολιτείας, έχουν δικαίωμα να παίζουν, να χαίρονται μαζί, να κάνουν φίλιες, να ανταλλάσσουν, να μαθαίνουν από τις ιστορίες και τους πολιτισμούς τους, να γίνονται κοινωνοί αυτού που όλη η Ευρώπη θαύμασε τα τελευταία χρόνια: μιας Ελλάδας που άνοιξε την αγκαλιά της στους ταλαιπωρημένους πρόσφυγες και έδωσε στα παιδιά τους χώρο και δυνατότητα να ασκήσουν αλλά και να διεκδικήσουν τα προβλεπόμενα από τις διεθνείς συμβάσεις δικαιώματά τους.

Τα παιδιά έχουν ανάγκη και δικαίωμα να σας νοιώσουν υπερασπιστές μιας κοινωνίας αλληλεγγύης, κατανόησης, υποστήριξης των αδυνάτων, που δίνει θέση πρωταγωνιστή στις νέες γενιές και τους επιτρέπει να χτίσουν παραδείγματα συνάντησης και συνδημιουργίας και όχι αποκλεισμών και μισαλλοδοξίας. Μιας κοινωνίας, το κτίσιμο της οποίας μπορεί να ξεκινήσει και από το δικό σας σχολείο και από τη δική σας κοινότητα.

Μην επιτρέψετε στα μέσα ενημέρωσης να σας μετατρέψουν στους ήρωες της άρνησης του ανταμώματος των παιδιών σας με τα παιδιά των προσφύγων, γιατί αυτό το αντάμωμα, αν όλοι δουλέψουμε με προσοχή ώστε να είναι δημιουργικό και λειτουργικό, μπορεί να προσφέρει μια τεράστια σοφία στα παιδιά σας, στα παιδιά της χώρας μας, για όλη τους τη ζωή.

Κλείνοντας θα ήθελα να προτείνω μια απλή και έξω από τα φώτα της δημοσιότητας ενέργεια. Ας δώσουμε χρόνο να συζητήσουμε με τα παιδιά. Να ακούσουμε πώς σκέφτονται, τι μας ρωτούν, τι μας προτείνουν. Ας προσπαθήσουμε να μπούμε μαζί τους στη θέση των παιδιών που έφτασαν στη χώρα μας, μαζί με τους γονείς τους ή χωρίς αυτούς, φεύγοντας από πολέμους και άλλες ακραίες και ανεπιθύμητες καταστάσεις. Αναζητώντας τη χαρά και την ασφάλεια του σχολείου, όπως και τα δικά μας παιδιά.

Είμαι σίγουρος ότι από ένα τέτοιο διάλογο μπορούν να προκύψουν καλύτερες ιδέες, αντί της απλοϊκής και βίαιης στάσης του “οι πρόσφυγες μακριά από μας”. Και πιστεύω ότι θα έχουμε την ευκαιρία, άσχετα από τις τελικές αποφάσεις της διοίκησης, να καταλάβουμε και να μάθουμε μαζί με τα παιδιά ότι η υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους χρειάζεται να περνά μέσα από το δρόμο της κατανόησης και σύνθεσης των δικαιωμάτων όλων των υποκειμένων της κοινωνίας. Για να οδηγηθούμε στην ορθότερη άσκηση του ρόλου του πολίτη από όλες και όλους μας, ιδίως δε από τα ίδια τα παιδιά μας.

Γιώργος Μόσχος

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
για τα Δικαιώματα του Παιδιού